Herijking Routekaart Energieneutraal Nijkerk

Toelichting Hoofdlijnen

3 april 2025

Nijkerk | Hoevelaken | Nijkerkerveen

gemeente Nijkerk

Agenda

1. **Achtergrond:** even opfrissen
2. **Totstandkoming:** doorlopen proces tot nu toe
3. **Toelichting hoofdlijnen:** voorkeursrichting college en alternatief
4. **Vervolg:** hoe verder?

Routekaart Energieneutraal Nijkerk

» **Het doel bereiken kan op twee manieren:**

- **Spoor 1: Energie besparen**
- **Spoor 2: Aanbod verduurzamen / opwekken duurzame energie**

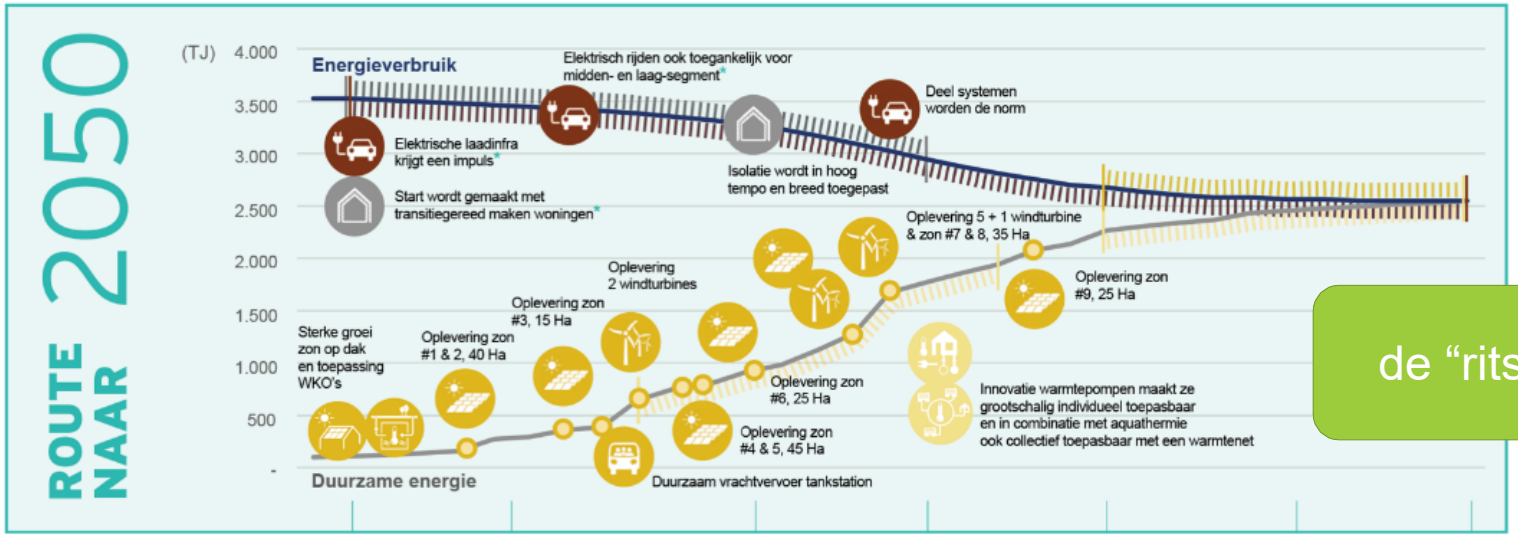

de “ritssluiting”

- ***Spoor 3: Energiesysteem van de Toekomst***

gemeente Nijkerk

Herijking Routekaart

Wat is de opdracht?

- Evaluatie: huidige stand van zaken;
- Vaststellen van nieuwe (tussen)doelen;
- Uitwerken uitvoeringsprogramma en middelen;
- In samenspraak met partners en bestuur;
- Ontwikkel een nieuw ‘narratief’.

Waarom gaan we herijken?

- Routekaart & Uitvoeringsprogramma zijn toe aan actualisatie;
- Nieuwe kaderstelling op landelijk, regionaal en lokaal niveau;
- Maatschappelijke ontwikkelingen zoals netcongestie;
- Extra middelen van Rijk ontvangen voor uitvoering

gemeente Nijkerk

Methode: programmatisch creëren

Nijkerk Hoevelaken Nijkerkerveen

Visie Klimaatneutraal Nijkerk (2050)

Langetermijn ER-doel | 2050

Middellange termijn | 2030

Uitvoeringsprogramma | 2025 – 2029

gemeente Nijkerk

Procesvoorstel: aanpak en planning

Jaar		2024						2025								
NR	Stap	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep
1	Start				X											
2	Stand van zaken						X									
3	Visie/ambitie															
4	Projecten / uitvoeringsprogramma															
5	Middelen															
6	Rapportage															
7	Besluitvorming															
	Betrokkenheid raad	X			x		x			x						x

Vanavond beeldvorming hoofdlijnen daarna uitwerking in uitvoeringsprogramma en rapportage ter besluitvorming

gemeente Nijkerk

2. Totstandkoming

Ambtelijk

- » Startbijeenk omst (kick-off)
- » Sprintsessi e (werksessie)
- » Thematisch verdieping
  Doelen-Insp anningen-
  Netwerk (DI N)
- » *To do:*
  - *Planning*
  - *Financiën*
  - *Capaciteit*

gemeente Nijkerk

Mentimeter

- Ga naar: **www.menti.com**
- **4398 5014**

gemeente Nijkerk

Nijkerk verstedelijkt

Meer Hoogbouw

RUIMTE

Dubbel ruimte-gebruik

Ruimte voor groen-blauwe structuur

Behoud Landelijk gebied

GROEN

Meer flora en fauna (insecten)

Nijkerk Hoevelaken Nijkerkerveen

Hergebruik

AFVAL

Afval is grondstof

Voldoende drinkwater

WATER

Hergebruik

Droge voeten, maar geen droogte

Netneutrale bedrijven

ENERGIE

Slimme opslag, energie(hubs)

Zuinig / besparen

MOBILITEIT

OV meer en goed

Minder parkeren

Meer fietsen en wandelen

Inwonerenquête Duurzaamheid

- Breed onderzoek in dec ‘24 / jan ‘25
- Goede respons: 406 inwoners!
- Betrouwbaarheidsniveau = 95%

Bron	Respons (%)	Aantal
Panel (TipNijkerk)	9	35
Brief	44	179
Website duurzaam-Nijkerk	2	6
Website nijkerk.eu	3	10
Gemeentepagina	11	46
Social media	11	46
Ingevoerde papieren vragenlijsten	19	75
Overig	2	8
Totaal	**100%**	**406**

- Opzet Enquête
  - Klimaat(verandering) algemeen
  - Afval scheiden
  - Energiebesparing
  - Klimaatadaptatie (hittestress)
  - Duurzame mobiliteit
  - Verduurzaming woning
  - Inzet gemeente

gemeente Nijkerk

Resultaten enquête (1/2)

- **Belangrijk dat Nijkerk zich inzet voor het klimaat:**
  - Ca. 81% vindt het belangrijk dat Nijkerk zich inzet voor het klimaat, vanwege:
    - toekomst van kinderen,
    - zorg voor aarde/scheppingszorg,
    - leefbaarheid.
  - Ca. 10% neutraal
  - Ca. 9% vindt het niet zo belangrijk of onbelangrijk, omdat
    - het geen gemeentelijke taak is, vanwege beperkte invloed en/of kosten.
- **Top 4 gemeentelijke prioriteiten:**
  - Vergroenen: meer bloemen, planten, bomen;
  - Bedrijven verplichten duurzaam te produceren;
  - Zorgen dat iedereen duurzame stroom kan krijgen;
  - Helpen met verduurzamen woning.

gemeente Nijkerk

Resultaten enquête (2/2)

- Inwoners doen al veel aan energiebesparing en woningisolatie;
- Naast isoleren meer aandacht nodig voor (slimme) warmtepompen;
- Inwoners (nog) beter helpen en informeren;
- Koppelkansen zijn o.a.:
  - Vergroenen van tuinen en woningen;
  - Minder autogebruik vanwege gezondheid.

gemeente Nijkerk

DIN/M-Schema

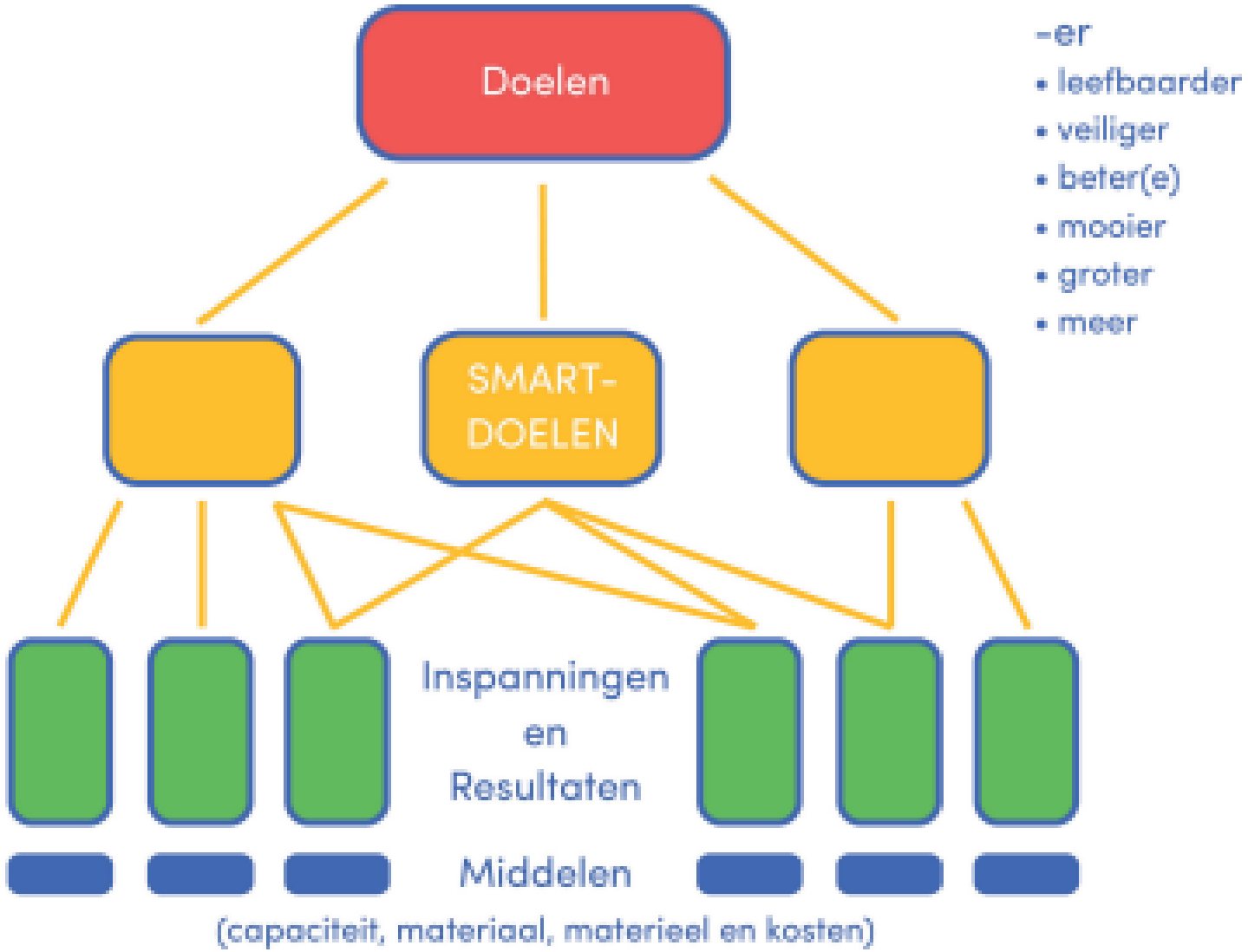

-er
- leefbaarder
- veiliger
- beter(e)
- mooier
- groter
- meer

gemeente Nijkerk

Structuur

Duurzaam

Concern

Programma (portfolio/grote projecten)

Doel / Maatschappelijke opgave

Nijkerk klimaatneutraal

Effectindicator

20% minder energie gebruik in 2030

Prestatie-indicatoren

3600 woningen (20%) aardgasvrij

Inspanningen / projecten

Lokale isolatieaanpak woningen (LIW)

€ 2 milj. (SPUK LAI + EA) / Projectleider + REL

Doelen

Tussen doelen (KPI)

Projecten

Middelen

Stakeholders

Stakeholderanalyse / genodigden

- **Bedrijvenvereniging**
- **Wijkvereniging (Binnenstad)**
- **Landbouw (LTO)**
- **Energie coöperatie Zon op Nijkerk**
- **Energie coöperatie Wind op Nijkerk (Windvogel)**
- **Energiesamen FoodValley**
- **Lokale energieadviseurs**
- Netbeheerder Liander
- Woonstichting WSN
- Financiële instellingen/makelaars
- Natuurvereniging

- **Review ambtelijke uitwerking**
  - **Input voor uitvoeringstrategie >**
  - **Aanvullingen op de laag van projecten vanuit perspectief: inwoners, bedrijfsleven en landbouw.**
  - **Bedrijven en LTO ook aangesloten bij verdieping.**
- ***To do: presentatie Concept Routekaart***

gemeente Nijkerk

Ruimtelijke ordening en Omgevingswet

- Veel ontwikkelingen rondom woningbouw, mobiliteit, economie, landbouw en natuur;
- Duurzame energie vraagt om een groter ruimtebeslag (opslag, netwerk) in nieuwe en bestaande wijken;
- Zo goed mogelijk duidelijk krijgen welk ruimtebeslag er boven- en ondergronds benodigd is. Bijv. extra hoogspanningsstations is 15 hectare;
- Inzetten op zoveel mogelijk dubbel ruimtegebruik: zon boven parkeren;
- We zetten op een rij welke (beleids)ontwikkelingen vanuit de Routekaart een ruimtelijke vertaling nodig hebben in de Omgevingsvisie 2.0.

gemeente Nijkerk

3. Toelichting Hoofdlijnen Nieuwe Routekaart *Klimaatneutraal Nijkerk* (consultatie)

Kunt u (eventueel per hoofdlijn) aangeven of u de voorkeursrichting van het college onderschrijft?

gemeente Nijkerk

Hoofdlijn 1 - Afbakening

» **Voorstel: focus op thema energietransitie en subthema's**

Visie: Klimaatneutraal Nijkerk in 2050

Voorkomen of begrenzen van klimaatverandering		Omgaan met klimaatverandering
Circulaire Economie (verkenning)	**Energietransitie (opschaling)**	Klimaatadaptatie (uitvoering)

» ***Alternatief: inzetten op breed programma duurzaamheid***

gemeente Nijkerk

Hoofdlijn 2 - Doelen, landelijk tenzij…

» **Voorstel: aansluiten op landelijk tijdpad: 2030 / 2050**

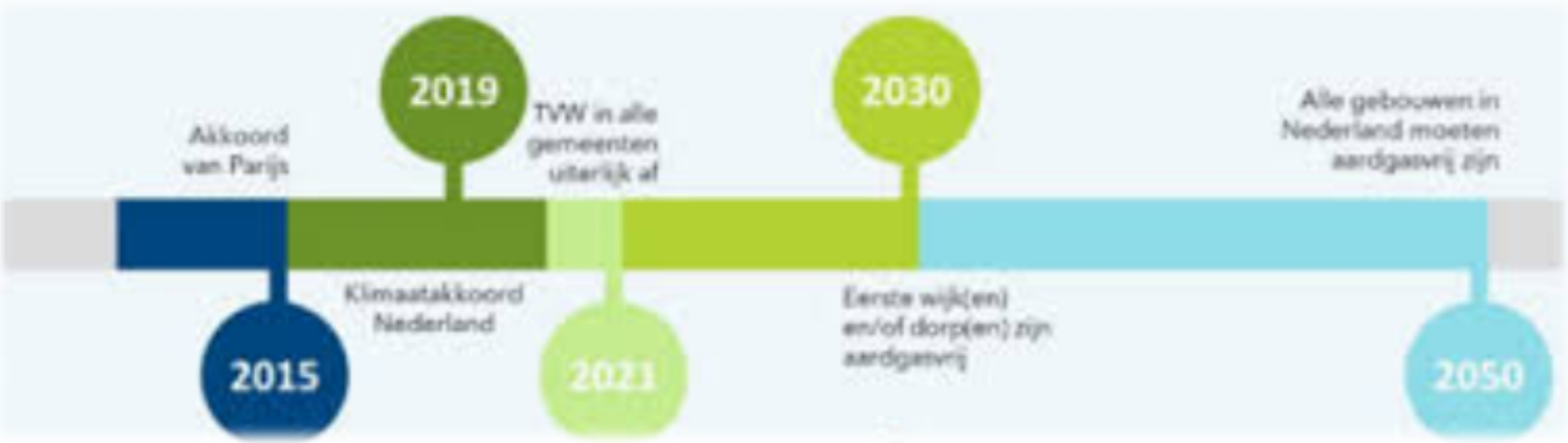

» ***Alternatief: lokaal afwijkend tijdpad***

gemeente Nijkerk

Hoofdlijn 3 - Ambitieniveau

» Voorstel: 55% CO2 reductie

» *Alternatief: aanvullend klimaatpakket tot 60% reductie*

gemeente Nijkerk

Hoofdlijn 4 - Energiesysteem

» Voorstel: decentraal energiesysteem (Wereld van B)

» *Alternatief: centraal energiesysteem*

gemeente Nijkerk

Principes van de Wereld van B

Alles wordt aangedreven door hernieuwbare energie

Energie is toegankelijk voor iedereen

Ons energiesysteem is verbonden met onze leefomgeving

Er is lokaal eigenaarschap en samenwerking

De infrastructuur is gedistribueerd

Er is lokale balans

gemeente Nijkerk

Hoofdlijn 5 - Middelen

- Voorstel: budgetneutraal (passend bij landelijke doelen)
- *Alternatief: extra aanvullende middelen (passend bij lokale ambitie)*

gemeente Nijkerk

Hoofdlijn 6 - Uitvoeringstrategie

» **Voorstel: leidende principes: inzetten op 7 uitgangspunten**

1. **Voorspelbaarheid verhogen:** door heldere doelen en maatregelen.
2. **Bewustzijn vergroten**: veranderen begint met bewustwording.
3. **Anderen verleiden (om mee te doen):** zorgen voor olievlekeffect.
4. **Sociale transitie borgen:** iedereen die wil kan mee doen.
5. **Inzetten op impactprojecten:** inzetten op haalbare projecten die impact maken.
6. **Duidelijke rolneming gemeente:** weet wat we kunnen en wat niet.
7. **Slim samenwerken:** in regio en met partners.

» ***Alternatief: aanvullingen. Wat missen we nog?***

gemeente Nijkerk

gemeente Nijkerk

Vervolg

- Op 10 april bespreking Consultatie Hoofdlijnen;
- Uitwerking Uitvoeringsprogramma, planning en middelen;
- Opstellen Rapportage;
- Besluitvorming Q3 2025.

gemeente Nijkerk

Dank voor uw aandacht!

Toelichting Hoofdlijnen – Herijking Routekaart – 3 april 2025

gemeente Nijkerk